

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Art. I. An debeat esse integra materialiter?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

DUBIUM III.

Qualis Confessio requiratur?

ARTICULUS I.

Andebeat esse integra materialiter?

Resp. Ad confessionem, per se, & ordinariè requiritur integritas materialis, sita in eo, ut postquam diligentius te excusseris, & conscientia tuae latebras (ita loquitur *Trid. sess. 14. ca. 5.*) exploraveris, confitearis omnia mortalia memoriae occurrentia, nondum confessa, eorumque numerum, & circumstantias, quae speciem mutant. Patet ex *Trid. l. c.* & est certum. Ratio, quia alias nec iudicium sacramentale rectè administrari, nec æquitas in pœnis statuendis servari potest.

Dicitur I. *Per se & ordinariè*: quia per accidens, & extraordinariè, sufficit integritas formalis. *v. dub. seq.*

Dicitur II. *numerum*: intellige certum, qui si nõ constet, dic probabilem, addendo, *plus minus*. Quod si deinde deprehendas te errasse, non tenes iterum confiteri, nisi notabiliter fuerit major. *Egund. Sanch. Hurt. contra Regin. Fill. & Sa.*, qui dicunt, verba illa, *plus minus*, tantum extendi, ad unum vel duo supra numerum indicatum. Sed quamvis hoc sit verum in numero parvo denario, v. g. non tamen in aliis, v. g. centenario, millenario, &c. quia verba illa non habent sensum absolutum, se respectivum, ad numerum, cui adduntur.

etur, qui quanto fuerit major, tanto etiam maior
 verbis istis intelligitur, dummodo tamen sit pas-
 yus respectu alterius, cui adiungitur, quod pruden-
 tis arbitrio æstimandum est. Ita *Dian. p. 3. l. 3. l.*
194. ex Nav. &c. Item C. Lugo, d. 16. n. 94. Quod si
 autem nec probabilis haberi potest, dicenda est
 consuetudo peccandi, tempus, & frequentia in
 die, septimana, mense, vel anno. *v. Fill. tom. 7. l. 7.*
c. 4. Dian. p. 3. t. 4. resol. 94. Gasp. Huri. d. 9. dif. 5. C.
Lugo d. 16. num. 79.

Dicitur III. *Quæ speciem mutant:* quia etsi pro-
 babile sit, quod docet *Suar. Côn. & alii*, etiam casus
 quæ notabiliter in eadem specie aggravant, (hoc
 est, quæ juxta cujusque conscientiam excedunt
 ordinarium peccandi modum) esse explicandas, ob
 rationem allatam in responsione. Contra
 tamen sententia, quam ex *D. Thom. Sylv. Navar.*
 docet *Vasq. Reg. Bonac. Lugo, d. 16. l. 3.* etiam proba-
 bilis est, & tuta: saltem si excipias, 1. Gradus con-
 sanguinitatis, in incestu. 2. Quantitatem furti, in
 injuriæ, &c. quæ egent satisfactione. 3. Quando unus
 actus plures sunt occisi, vel infamati, vel apud plu-
 res. 4. Odiu diuturnum: quia tunc solent plures
 actus fieri. *v. Regin. loc. cit.* 5. Peccatum inter con-
 fessarium & pœnitentem. *v. Fill. de imped. mat. l. 1.*
5. q. 5. 6. Si circumstantia invehat censuram vel
 reservationem, vel ad necessariam pœnitentis de-
 rectionem, à confessario prudenter interrogat.
Vnde resolves.

I. Ad integritatem confessionis prærequiritur
 diligens examen, pro capacitate pœnitentis, tem-
 poris mora, & ceteris circumstantiis. Ad id autem
 quis

sufficit diligentia mediocris, qualem vir prudens in arduis negotiis adhibet, vel qualem, moraliter loquendo, docti & timorati adhibere solent, etiam si quis putet, majore diligentia plura se reperiturum. *Bon. t. i. d. 5. q. 5. Laym. l. 5. t. 6. ca. 8.* Post medietatem autem istam diligentiam non tenetur de antea acta vita ulterius cogitare: & si quid occurrat, quod videatur non esse in confessione explicandum, potest sibi persuadere, cum cæteris id memoratum fuisse, *Dian. p. 3. t. 4. R. 107. ex Sancio.*

II. Examen hoc à confessario potest suppleri: quod tamē *Suar.* reprobatur, in confessionibus longis diligentiorum, eò quòd impossibile ferè sit, ut quis repente rogatus omnia recorderetur; & tantum admittit in rudibus: quos etiam monet *Sa. Confessio*, bona fide confessos, non nimis rogandos de confessionibus præteritis, nisi intelligatur aliquid necessarium de fuisse. *v. Fagund. Dian. p. 3. tr. 4. ref. 89.*

III. Non est necessarium peccata scribere, ne memoria excidant, ut contra *Bon.* docet *Suar. Vasq. & alii.* Imò *Sotus* dicit, id non consulendum, ob periculum evulgationis. Melius tamē *Lay. Cón. & alii.* asserunt, suadendum esse; dummodo vitetur anxietas nimia, propter quam scrupulosus prohiberi potest.

IV. Invalida est confessio, non integra ex ignorantia, vel negligentia mortaliter culpabili, ut verius docet *Suar. & alii* communiter, contra *Sotum & Canum*: quia *Trid.* requirit diligens examen.

V. Non officit integritati, per se loquendo, si quis subinde gravius lapsus, id alteri prius cōfiteatur.

tur, & deinde ordinario suo venialia tantum, (qui imprudenter id ægrè feret, prohibebit, aut reprehendet) nisi tamen ea occasione, maneat in mortali occasione peccandi, aut ideo circumeat, ut liberior peccet: tunc enim graviter peccabit, & ob defectum attritionis, confessio erit nulla. Ita *F. Lugo, l. 5. t. 6. C. Lugo, d. 16. n. 57.*

VI. Ex circumstantiis minuentibus, illæ tantum explicandæ sunt, quæ vel omnino tollunt malitiam, vel ex mortali faciunt venialem, ut pavitas materiæ, indeliberatio, &c. v. g. si die Veneris ignorans comedisset carnes: vel alioquin notabiliter mutant iudicium Confessarii, saltem quoad speciem.

VII. Ad servandam integritatem confessionis, peccata mortalia dubia, ut dubia, (loquendo de dubio propriè dicto,) sunt aperienda, ut docet *Suar. in 3. p. to. 4. d. 22. s. 9. n. 7. Sanch. Dian. C. Lugo, d. 16. n. 63. Bon. d. 3. q. 5. s. 2. p. 2. dif. 4.* & alii communiter contra *Côn.* Ratio, tum quia peccata, quæ sunt in conscientia, debent manifestari; at dubia sunt, ut dubia in conscientia: tum quia in negotio salutis, & medio ad hanc necessario, non tam locum habet illud axioma: *Melior est conditio possidentis, quam hoc; In dubio tutior pars eligenda est.* (Excipiuntur tamen scrupulosi, & ii, quibus diu post peccatum suboritur aliquod dubium; si aliàs soliti sint sollicitè confessionem instituere: quia non est dubium prudens.) Quod si postmodum accipiat notitiam certam, idem rursus esse confitendum, tanquam certum, docet *Turianus, Sanch. 1. mor. c. 10. n. 69.* Dubitat tamen *C. Lugo, d. 16.*

d. 16. / 2. n. 79. & 92. suadetque id ut securius. v. Dra. p. 3. t. 4. R. 60. & 107. Si verò peccatum confessus est, ut certum, & postea de eo dubitet, an fecerit, non tenetur iterum confiteri, ut dubium. *Lug. Tamb. de exped. conf. l. 1. ca. 1.* qui idem censent, etsi postmodum certò comperiat se non fecisse. Monent autem *Suar. & Tamb. l. c.* si quis sola peccata dubia confiteatur, monendum, ut addat aliquod certum ex alijs confessis. Quod si id haberi non possit, absolvendum sub conditione.

ARTICULUS II.

Quando sufficiat confessio integra formaliter?

Resp. Etsi ad hoc Sacramentum requiratur semper aliqua confessio, non tamen semper opus est, ut ea sit integra materialiter, modo sit talis formaliter, seu moraliter, id est, quantum moraliter loquendo hic & nunc potest fieri; etsi postea debeas, si possis, supplere defectum, non statim, sed quando rursus confiteri obligaberis, aut voles. Porro quando talis confessio sufficiat, sequentes regulæ docent.

Prima. Quandoquocumque quis ad materialiter integrè confitendum physicè est impotens, sufficit integritas formalis: quia præceptum divinum non obligat ad impossibile. Unde possunt in sequentibus casibus absolvi, 21. Mutus, etsi unum tantum vel alterum peccatum per nutus significaverit: nisi tamen scripto possit confessario exhibere: ad

E e s

quod